

Апрелен 12-меше – Космонавтика куне

Гагарина курма түр килчे

50 ىул пите хәварт иртсе кайре. Эпэ Әнгельс хулинче ыыхану батлыонене службара тәнә. Пысак салометсен ыыханавне йөркелттөмөр.

Сав кун, 1961 ىулхи апрелен 12-мешенче пире, дежурстваран иреклисисене, күсарса үсүрмелли радиостанцисене үллахи вахтара түсүлөп курма хатөрлеме парка ячёс. Кантар ваххаче үтесепе часе пире салтак чупса үттрө төсө космоса ын вөстөрсө яни, ана Юрий Гагарин тесе чөнни пирки ТАСС пөлтерни ынччен калар. Салтаксен ыларлану чики

пультман темелле. Эпир пурте космос каратын курас тесе түпнене тинкетрептөр. Хашсем автомашинасен лупасе ынине ылараса сөлжекесиме суллашацсө, ура! кашкарацсө.

Каштак ваххат иртре. Аэророми ынисен пире сөрреле чупнике асархардамп (вайл пиртөнен инсетрех марчө). Пирен патранах ынинисен ларна автомашинасем аэророми еннелле вөстөрчөс. Эпир төсө автомашина кузове ынине выраса ларса вөсем ылсын сүл тыттардамп. Кү пёттөмпхе ын космоса вөсце кайнипе ыыханн тесе шутлатпэр.

Контрольде пропуск пунктениче пире үттрө төсө эпир кая юлна өнтө тесе пөлтерчөс, вөсем иртсе кайна иккен. Җаван чухне ынна эпир космонавт Саратов үшрө сине анса ларсан ына вертолетта пирен ын аэророми илсе пыны пирки пөлтөмөр. Ана курса юлайманнинең пашарханмаллипек пашархантамп.

Сапах та пирен ынна иртсе кайна чухне космонавт пирен гаризонда пулни пирки пөлтөмөр. Кантар апач ын каласа космонавт вырнашна 4 үттәл үттө патне вирхентемп. Алаң үттөнчө мальтах салтаксене нумаях марчө. Анчах чылай көтмөлөр. Каярахла ынинисен ылышла пуххана үттрөс. Вөрсө каламалли инструментсен гаризонти оркестр, кинооператорсеме фотографсем, шуря ылалттар медицина өңченесим килсе үттрөс. Пирен

иккеленү шухашш сирепчө. Эпир, маларах килн салтаксен ушкән, пире-пиринне юнашар тәрса алак үттөнчө сурма ункай туса хуттамп.

Ака алакран Ю. Гагарин космонавт кураса кайре. Вайл ватам пүллө, хитрескер, ына пүсчанахч. Кашкак комбинезон ташаннанч. Сылтам ынчә ына аларан врач җаватса пыратчө, сулакай ынч – авиаци полковник. Космонавт аллинче – чөрө чекексем. Пурте эпир ура! ура! кашкака яттамп. Оркестр уяв маршы выляса яч. Фотографсеме кинооператорсеме ўкерецсө. Гагарин хавас куллаша утатчө. Пирен патран вайл юнашар тене пекех иртсе кайре. Эпэ ынна асархама ёлкөтмө: Ю. Гагаринан хөтөртенипе пуласа күчесим шывланнанч. Кайран вөсем пухханисим үттөнчө иртсе автомашина ынине ларса кайрец.

Кацхине пирен ротара космонавт пирки ынна калацу пулчө. Дежурстваран тавранны салтаксен вөснене төсө космос вөсөвөт ваххаче радиоприемниксеме передатчиксөн космонавттан ёслев частоте ынине майлаштарма команда пани пирки каласа пачсө. Манан юлташ Оринин яленин Слава Васильев вара пеленгатор ынчне дежурствара пулна, космонавт валил пеленгсем ярса тәнә.

Манасми ын кун манан асра яланлайхада үттө. Енер пулна пекех вайл.

Ю. ИВАНОВ.

Муркаш ялә.

«Җамраксемшэн ырә төслөх пуласчө»

Ял тархасенче – профилактика кунесим

Профилактика куне Шетмөпүс ял тархасенче иртнө көснерни кун пулчө. Үнта хутшанакансем халхинче 3 ушкана пайланса ёслерес. Самихамп мальташ кашни ыншашн чуна ысывх тема тавра – хамар аласем ынччен пулө.

**АННЕ АННЕХ, АТТЕ АТТЕХ
ПУЛТАРЧЧЕ...**

Ял тархасенче администрассиене үтчера таракан ынна ирткесим. Вөснене пирине амашне ын асасене хатарна өнтө. Нихастан та ваталмасстан тесе шутлат пулә вайл. Төнө тархак күккүк пек вөсем үркенесим калар. Салтаксен ыларлану чики

пысак пөлтерершлө ын. Ахалтөн каламан пуль ын ваттисим ача ылсын чакан шар курна тесе. Кү тархаси тепе үттөнчө амаше ваххатра таталкай саламанран хөр ачи професси паракан лицейра вөренине пирхан. Алар професси пуррине үттөлтөкөн хут пулсан пурнашца үмдлархине эпир ача чух чухламастар ын. Халь амаше ачине майлай кайса хай тө йәнш тунине ынланат өнтө. Кү үттөнчө хөрәрәм сиенлө ылла серепинчен хатални вара савантарат.

Әнланинч ынна Тивәши часахас эрх үттө килте харкашакан майлай та. Килнч пулмәрәт вөсем ын. Ача амаше ынччен ял хүшинче үркенесим ырә мар хыпаршан кайран ачисен намасланмалла пулса ан тутхарч. Шутласч өзакан пирки хөрәрәм.

Үттөнчө проблемана алака шалтан пирки илнипек татса пама май үзүнине тө ынланасч кү тархаси тепе үттөнчө. Чи мальтах үттөнчө мар, ирек савак пурнашца ынччен тө мар – аласем ынччен шутлатмаллине ынна картса хүрасч ынчсене манна ашш-амашеен.

**ЭРЕХ ЧУРИ МАР,
ЧЫН ПУЛАСЧЕ**

Ял тархасенче пулчө Н.П. Александров ял тархасенче профилактика кашаш иртнө үттөмп 8 лару ирттерине пулчө. ынна ирткесим каласа ыларлану чикинине үттөнчө. Баларан ынччен тө мар – аласем ынччен шутлатмаллине ынна картса хүрасч ынчсене манна ашш-амашеен.

Шутласан үтчера таракан ынна ирткесим тө нумаях мар төмөллө. Районти шалти ынччен пайен үттөнчө үттөнчө ирткесиме үттөнчө. Баларан ынччен тө мар – аласем ынччен шутлатмаллине ынна картса хүрасч ынчсене манна ашш-амашеен.

Профилактика куне пирки ирткесиме үттөнчө район администрассиене үттөнчө профилактика куне ынччен тө мар – аласем ынччен шутлатмаллине ынна картса хүрасч ынчсене манна ашш-амашеен.

са өңленинчен пулсамалли пирки пулчө. Майлешен тесен ачан пурнашца майлешен пулласи ыллахат шөмбөрен пулсанан.

Юрий Александрович өңкөп ирткесиме үттөнчөне тө вайлатмалли үттөнчө чарынч. Пайтэм инек үттөнчө пулса тархаси шалти ынччен пайен обшествайлла хөрүшсарлай милицийн өртүси В.А. Григорьев паллаштарна катартасим тө үттөлтөс парадсө.

Профилактика куне пирки ирткесиме үттөнчөне тө вайлатмалли үттөнчө чарынч. Пайтэм инек үттөнчө пулса тархаси шалти ынччен пайен обшествайлла хөрүшсарлай милицийн өртүси В.А. Григорьев паллаштарна катартасим тө үттөлтөс парадсө.

– Пирен, үттөнчөнен, хамара хамар алара тытма пөлни кирлө. Үнчаран майлешен төслөх кайран ынччене үттөнчө? - терө Юрий Александрович.

Ницта та өңлемен арсынна өңе вырнашма сөннө май паян ялта өңлес төкөншөн өңсөтөлөкхөл пулни паллар.

Этэм өңе үттөнчө ынна өңлөнөн төслөх пулса тархаси шалти ынччен пайен обшествайлла хөрүшсарлай милицийн өртүси В.А. Григорьев паллаштарна катартасим тө үттөлтөс парадсө.

– Пирен, үттөнчөнен, хамара хамар алара тытма пөлни кирлө. Үнчаран майлешен төслөх кайран ынччене үттөнчө? - терө Юрий Александрович.

Ницта та өңлемен арсынна өңе вырнашма сөннө май паян ялта өңлес төкөншөн өңсөтөлөкхөл пулни паллар.

Этэм өңе үттөнчө ынна өңлөнөн төслөх пулса тархаси шалти ынччен пайен обшествайлла хөрүшсарлай милицийн өртүси В.А. Григорьев паллаштарна катартасим тө үттөлтөс парадсө.

– Пирен, үттөнчөнен, хамара хамар алара тытма пөлни кирлө. Үнчаран майлешен төслөх кайран ынччене үттөнчө? - терө Юрий Александрович.

Ницта та өңлемен арсынна өңе вырнашма сөннө май паян ялта өңлес төкөншөн өңсөтөлөкхөл пулни паллар.

– Пирен, үттөнчөнен, хамара хамар алара тытма пөлни кирлө. Үнчаран майлешен төслөх кайран ынччене үттөнчө? - терө Юрий Александрович.

Ницта та өңлемен арсынна өңе вырнашма сөннө май паян ялта өңлес төкөншөн өңсөтөлөкхөл пулни паллар.

– Пирен, үттөнчөнен, хамара хамар алара тытма пөлни кирлө. Үнчаран майлешен төслөх кайран ынччене үттөнчө? - терө Юрий Александрович.

Ницта та өңлемен арсынна өңе вырнашма сөннө май паян ялта өңлес төкөншөн өңсөтөлөкхөл пулни паллар.

– Пирен, үттөнчөнен, хамара хамар алара тытма пөлни кирлө. Үнчаран майлешен төслөх кайран ынччене үттөнчө? - терө Юрий Александрович.

Ницта та өңлемен арсынна өңе вырнашма сөннө май паян ялта өңлес төкөншөн өңсөтөлөкхөл пулни паллар.

– Пирен, үттөнчөнен, хамара хамар алара тытма пөлни кирлө. Үнчаран майлешен төслөх кайран ынччене үттөнчө? - терө Юрий Александрович.

Ницта та өңлемен арсынна өңе вырнашма сөннө май паян ялта өңлес төкөншөн өңсөтөлөкхөл пулни паллар.

– Пирен, үттөнчөнен, хамара хамар алара тытма пөлни кирлө. Үнчаран майлешен төслөх кайран ынччене үттөнчө? - терө Юрий Александрович.

Ницта та өңлемен арсынна өңе вырнашма сөннө май паян ялта өңлес төкөншөн өңсөтөлөкхөл пулни паллар.

– Пирен, үттөнчөнен, хамара хамар алара тытма пөлни кирлө. Үнчаран майлешен төслөх кайран ынччене үттөнчө? - терө Юрий Александрович.

Ницта та өңлемен арсынна өңе вырнашма сөннө май паян ялта өңлес төкөншөн өңсөтөлөкхөл пулни паллар.

– Пирен, үттөнчөнен, хамара хамар алара тытма пөлни кирлө. Үнчаран майлешен төслөх кайран ынччене үттөнчө? - терө Юрий Александрович.

Ницта та өңлемен арсынна өңе вырнашма сөннө май паян ялта өңлес төкөншөн өңсөтөлөкхөл пулни паллар.

– Пирен, үттөнчөнен, хамара хамар алара тытма пөлни кирлө. Үнчаран майлешен төслөх кайран ынччене үттөнчө? - терө Юрий Александрович.

Ницта та өңлемен арсынна өңе вырнашма сөннө май паян ялта өңлес төкөншөн өңсөтөлөкхөл пулни паллар.

– Пирен, үттөнчөнен, хамара хамар алара тытма пөлни кирлө. Үнчаран майлешен төслөх кайран ынччене үттөнчө? - терө Юрий Александрович.

Ницта та өңлемен арсынна өңе вырнашма сөннө май паян ялта өңлес төкөншөн өңсөтөлөкхөл пулни паллар.

– Пирен, үттөнчөнен, хамара хамар алара тытма пөлни кирлө. Үнчаран майлешен төслөх кайран ынччене үттөнчө? - терө Юрий Александрович.

Ницта та өңлемен арсынна өңе вырнашма сөннө май паян ялта өңлес төкөншөн өңсөтөлөкхөл пулни паллар.

– Пирен, үттөнчөнен, хамара хамар алара тытма пөлни кирлө. Үнчаран майлешен төслөх кайран ынччене үттөнчө? - терө Юрий Александрович.

Ницта та өңлемен арсынна өңе вырнашма сөннө май паян ялта өңлес төкөншөн өңсөтөлөкхөл пулни паллар.

– Пирен, үттөнчөнен, хамара хамар алара тытма п

Милици хроникинчен

Паян пур, ыран ...

Сул-йер синче хамара харушсарлака туяс тесен кашнинең ийрекне паххамалла. Унсаран кётмен инкек ёмрёлхек күс хуптарма е суранлатса хаварма пултарат.

Акай апрелён 4-мёшёнче иртекен М-7 федераллай автосул синче, Юнкапус ысывханең, харуша инкек пулса иртн.

Тутар Республикин сынын, УАЗ автомашинапа пыракансер, пите ваксаны курдатын. Хайен умёнчесе пыракан машинасенчен иртес тесе ыспарлак водитель хирес килекен машинасен рече сине тухаты. Самантрах УАЗ машина хирес килекен ыспарлак машинапа ыспанын. Трасса синче транспорт чылай сүренине шута имлен ыспарлак. Унан пассажире – 50-ран иртн арсын – авари вырэнчех вилсе каять. УАЗ водительне те, хирес пынага машинан водительне та ийвэр сурансемпе больнице сене лесме тивн.

Пур водителде те, суран сүрекенсене та ыспарлак пек инкексем сахалрах пулчар тесе хамаран харушсарлака хамар алара пулни синчен тата сул-йер правилисене ыспарлак машиналын тепер хут аса илтерес килет. Уйрামах хале, ир-кас сывлыш температури уйшанса таңа тапхарта, пите тимлө пулар.

Пичете районти шалти ёссең пайен ГИБДД үйрәмән материале таңа хатерлене.

Спорт

50 үзүткүн асларах арсынсене чөнөсү

Апрелён 16-мёшёнче Муркаши төп больницан төп врачэн күсса сүрекен кубокке сене иллесишиен боле-бolla выляссие 50 үзүткүн асларах арсынсене хүшшиңе амарту ыспалхи виссемеш хут иртет.

Унта хутшама Муркаши районенчи предприятиесиме организасен, учрежденисен тата ял таңа 50 үзүткүн асларах арсынсене хүхраласш. Хутшама кансан төп условийе – иртн районта төплөнене пургани е кунта веңем ёспени. Җаванга та амартава хутшама кансан хайсемпе пэрле ын кам пулнике ыспреплетекен документ пулмалла. Җак условисене паххаман командасем, паллах, конкурссар выля-

Комбикорма, отруби, ячмень. Доставка от 1 т. Тел.: 89279920519. 5-5.

Продаю: кирпич одинарный М-100; М-125; М-150; керамический полуторный М-125; двойной керамический; силикатный белый, желтый; КББ р-р 20x20x40; красный половняк, некондиция, гравмассу, керамзит. Доставка и разгрузка на манипуляторе. Документы. Тел.: 8-903-358-20-97, 8(8352) 44-20-97.

Продаю двуспальную кровать (1,60мх2м), новая, в упаковке, цена 4500 руб. Тел.: 8-905-342-10-59.

Продаю земельный участок под строительство, 40 сот., д. Мурзаково, новая улица, с надворными постройками, рядом федеральная трасса, за огорождом лес. Цена договорная. Тел.: 8-927-855-67-05.

Ене, вакар, тынашки, сурх түянатап. Тел.: 8-905-342-39-43.

5-5.

Бурение скважин на воду, установка, монтаж, доставка колец диаметром 1 м. Тел.: 8-903-066-76-49; 8-906-385-44-75.

4-5.

Грузоперевозки по ЧР. Р.Ф. Газель, фермер, 6 мест, удлин., 1,5 т, тент. Тел.: 8-927-847-53-91.

2-2.

Продаются овцы романовской породы, свинина беконная. Цена договорная. Тел.: 89373841041; 89196632409.

3-5.

Халайран хакла хакла ёне, вакар, тына ашан е чөрө виссепе түянатап. Тел.: 89196719626.

8-10.

Пластиковые окна

Немецкое качество

6-камерный профиль

по цене 3-камерного

подробности по телефонам:

СКИДКИ 37-66-44

до 35% Пенсионерам доп. скидки

Офис продаж в здании рынка с. Моргаши

Окна стали дешевле...

Муркаш районенчи «Сёнтеңү ялавё» хацат

УЧРЕДИТЕЛЬСЕМ:

Чаваш Республикин Культура, национальносен ёссең, информаци политикин тата архив ёссең министерстви.

ЧР Культура, национальносен ёссең, информа-

ци политикин тата архив ёссең министерстви

«Муркаш районен «Сёнтеңү ялавё» хацат

реклама агентство

«Сёнтеңү ялавё» хацат

административный центр

</